

Obchody stulecia założenia POW w Choroszczy

W dniach 6-8 października 2017 roku uczniowie i nauczyciele naszej szkoły wraz z mieszkańcami Choroszczy świętowali setną rocznicę powołania Komendy Lokalnej Polskiej Organizacji Wojskowej w Choroszczy. Inauguracja obchodów rozpoczęła się w piątkowy wieczór koncertem pieśni patriotycznych „Gdy Polska da nam rozkaz” w wykonaniu Trio Krystmar.

Natomiast w sobotę 7 października 2017 roku w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy miała miejsce

konferencja naukowa pod hasłem „Polskie tradycje niepodległościowe Choroszczy i okolic. Historia, antropologia, literatura”. Sympozjum składało się z trzech bloków tematycznych ukazujących historię Polskiej Organizacji Wojskowej w perspektywie lokalnej, poprzedników i następców tej organizacji na polu walki oraz tradycję i pamięć o walkach niepodległościowych w Choroszczy i okolicy.

Historycy i pasjonaci tej dziedziny nauki przybliżyli uczestnikom konferencji choroszczańskie tradycje niepodległościowe oraz dzieje Polskiej Organizacji Wojskowej, założonej w sierpniu 1914 w Warszawie z inicjatywy Józefa Piłsudskiego w celu walki z rosyjskim zaborcą. Na początku organizacja ta działała tylko w Królestwie Polskim, później rozszerzyła działalność na Ukrainę i Rosję, zaś po kryzysie przysięgowym i internowaniu Józefa Piłsudskiego przez Niemców, od lata 1917 roku także na Galicję. POW prowadziła szkolenia wojskowe młodzieży oraz działalność wywiadowczo-dywerysyjną na tyłach wojsk rosyjskich, przeprowadzała akcje zbrojne. 11 listopada 1918 roku Komendant Główny POW wydał ostatni rozkaz – rozwiązał organizację, a pozostałe jeszcze w konspiracji ogniwa podporządkował Sztabowi Głównemu Wojska Polskiego.

Podczas choroszczańskich obchodów rocznicowych miała miejsce promocja albumu „Bohaterowie sprzed stu lat. Portret zbiorowy”, przybliżającego sylwetki założycieli Polskiej Organizacji Wojskowej w Choroszczy a także innych lokalnych bojowników o niepodległość naszego kraju. Zostali oni ukazani przez pryzmat rodzinnych pamiątek, wspomnień czy relacji. Lektura tego pięknie wydanego albumu z całą pewnością poszerzy naszą wiedzę historyczną, pozwoli ocalić od zapomnienia czyny lokalnych bohaterów – współtwórców niepodległości Polski. To dzięki ich zaangażowaniu w walkę o wolność naszej ojczyzny, możemy dziś żyć w zupełnie innej rzeczywistości niż nasi przodkowie.

W ramach konferencji odbyły się również wernisaże wystaw okolicznościowych: „Bohaterowie sprzed stu lat. Portret zbiorowy” i „Pamiętki POW w Choroszczy”.

Kulminacja obchodów setnej rocznicy powołania Komendy Lokalnej Polskiej Organizacji Wojskowej w Choroszczy miała miejsce w niedzielę 8 października 2017 roku. Na rogu ulic Lipowej i Sienkiewicza, czyli w miejscu, gdzie przed stu laty, w domu państwa Wilczyńskich, założono lokalną komórkę POW, przedstawiciele władz, członkowie lokalnych stowarzyszeń i organizacji, mieszkańcy Choroszczy, a także dyrekcja, nauczyciele i uczniowie

naszej szkoły uczestniczyli w uroczystym odsłonięciu i poświęceniu tablicy pamiątkowej. Posterunek honorowy pełnili żołnierze z 18. Białostockiego Pułku Rozpoznawczego i choroszczańscy harcerze. Wydarzenie uświetnili żołnierze POW i poczty sztandarowe.

Po odśpiewaniu „Mazurka Dąbrowskiego” rys historyczny wygłosił pan Józef Waczyński prezes Towarzystwa Przyjaciół Choroszczy, a z okolicznościowym przemówieniem wystąpił pan Rober Wardziński

Burmistrz Choroszczy. Pani Halina Bielawska, córka peowiaka Stanisława Lewanowskiego ps. „Jeż”, odsłoniła tablicę upamiętniającą Komendę Lokalną POW w Choroszczy. Aktu poświęcenia monumentu dokonali: ks. ppłk. Tomasz Paroń oraz ks. prałat Stefan Brzostowski - wnuk peowiaka Stefana Brzostowskiego ps. „Chmielnicki”. Następnie zostały złożone pod tablicą kwiaty i zapalono znicze, a wszyscy uczestnicy uroczystości historyczno-patriotycznej przemarszerowali na Rynek 11 Listopada i wzięli udział we mszy świętej w intencji peowiaków w choroszczańskim kościele św. Jana Chrzciciela i św. Szczepana Męczennika.

Udział w rocznicowych obchodach setnej rocznicy założenia Komendy Lokalnej Polskiej Organizacji Wojskowej w Choroszczy był niecodzienną lekcją historii i patriotyzmu, która pomogła uczniom docenić oraz upamiętnić odwagę i poświęcenie naszych przodków w walce o niepodległość. Przypomniała także dzieciom i młodzieży, że pielęgnowanie polskich tradycji jest naszą powinnością.

Anna Kozłowska i Ewa Zalewska

zdjęcia Anna Kozłowska i Jacek Romanowski